

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejárat-tól balra az udvarban. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 4 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 8-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőn 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A sphinx.

Arad, július 7.

Méltóztattak így nyaratszakán elnézni a köröskörül kék égboltozatot? Csupa ragyogó kékség mindenütt, csak valahol messze az ég peremén húzódik meg egy csipetnyi felhődarab. Szép, tiszta, fehér és formás, akár egy hólabda. A termékenyítő eső után áhítózónak bizony nem nagy reménysege, alig-alig várhatni belőle valamit, hanem azért mégsem minden haszon nélkül való: legalább megszakítja a véges végig sima kékséget, nyugvó pontot ad a szemnek és tiszta fehér ségével megóvja a káprázástól.

Ugy fekszik végig ez a felleg a levegőben, mint egy nyugalmas hómező. Aztán, ahogy elnézzük, lassan, mintha megmozdulna, mintha más formát öltene. És egyszerre, hogyan, hogy nem, a felleg ketté kezd válni, mintha két emberforma valami küzködnék benne, míg végre egy hatalmas lökéstől megremegve, kettéválva hanyathomlok rohannak el egymástól.

Es azután nézzük a felleget tovább. Leveti csakhamar az emberi formát és a legbizarrabb alakokat veszi fel. Előbb fordul egyet, mintha végigfeküdnék, aztán lassan összefonódik, mint egy sziszegő óriási kigyó, majd egy tömeggé olvad a test, a feje meg nő egyre, míg nem átalakul szép női fejjé, lassan, mintha a muzsa csókjától megihletett szobrász vésoje munkálná, plasztikus formájú női de-

rék helyezkedik a szép fő alá, míg azon alul — csodák csodája — mintha a mithosz elevenednék meg, erőből duzzadó hegyes karmu oroszlán testébe olvad, s ott áll előttünk az asszonyból és oroszlánból egybeforrt szörnyszülött: a sphinx aki előtt élve el nem vonul senki, ha az ő hármaskérdésére meg nem felelt, aki büszke göggel és macska ravaszsággal ül magaslatán és karmait mindig kinyujtva tartja, készen belevágni az eleven husba, készen elvérezni, halálra marcangolni minden élő, aki közelébe ér.

Nyar van a politika nagy világában is. Csupa csend, sivárság, merő némaság köröskörül minden. Méltóztattak körültekinteni a politikai égbolt nagy pusztaságán? Nyugalmas egy — szín volt véges végig, csak távol az ég peremén húzódott meg egy csipetnyi felhődarab. Formás volt, akár egy hólabda, hanem azután átalakult, fehérből haragos, szennyes színre fordult, nőtt, foszladozott valószínű testvérharczot vitt önmagával, mignem középtűt elválva kettészakadt. Az egyik fele megmaradt továbbra is, ami volt: esőt nem hozó, de káprázattól óvó, tisztán látni segítő felhőgomoly, ám a másik alakul, formálódik, hidra fejeket ereszt, majd mérges fullánkját sziszegve nyujtogató kigyó formára csavarodik, most bösz oroszlán, meg újra sunyi, ravasz macska, aztán ismét fordul egyet, s előttünk áll büszke magaslatán, mint a testet öltött mithosz, oroszlánból és asszonyi állatból egybeforrtva az áldozatra éhes sphinx. A sphinx, akinek a feje, a

szája, a szive néberé s csak a karma az oroszláné, a puszták királyáé.

Méltóztattak figyelemmel kísérni az Ugron, Polónyi, Bartha, Holló kvartett működését? Volt valaha egy párt, amely olyan volt, mint a nyári ég fellege, esőt nem ígért, közvetlenül nem termékenyített, de azért hasznos volt, mert elmentmondásával munkára serkentett. Nos ez a felleg addig oszladozott, szakadozott, formálódott e jó urak jövotából, amíg az elvált feléből elénk került a sphinx, aki mindeneket elpusztítani vágyik.

Hármaskérdést adott fel az Oidipus mesebeli szörnyetege, s a ki nem tudta megoldani, az elveszett; de mikor Oidipus királyfi megoldotta azt, a sphinx maga vetette magát a mélységbe, ő pusztult el.

Büszke magaslaton ül a modern sphinx (szereti magát függetlenségi anyapártnak is nevezni); ez a magaslat a képviselői mandátum, alatta a kétszeres mélység: a közelfekvő választások. Es a sphinx aggodalmasan néz körül: vajon mi lesz? Az emberek nagyon megokosodtak, a mióta dicsőült előde a mélységbe vetette magát; belelátanak a dolgok mélyébe, s szépen megfelelnek a kérdésekre. — Kettőt már elmondott, s a kettőben a vesztes ő. Azt kérdezte az ő áldozatától, kell-e revízió, s megkapta rá a lesújtó feleletet, hogy kell — de 67-es alapon. Ez volt az első lépés le a mélységbe.

Es jött a másik kérdés: Kell-e általános választói jog? Hát persze hogy kell, felelték az ő emberei, sőt több is

Aradi Közlöny tárczája.

Nyáreji álom.

Írta: Kulpfer Károly Ede.

Fordította: Urszós Darinka.

(1) Egy fölsőleges augusztusi délutánon egy szárnyvonal végállomásán ifjú nő hagyta el az egyik kocsit több paraszttal együtt kik a vásárról tértek vissza. A csinos jelenség bármily egyszerű ruhában volt is előkelő voltát nem tagadhatta meg, s a néhány vidéki utas közt méltó feltűnést keltett; hisz egy városi lakos valóban caoda számba ment ebben az elhagyatott fészekben, mely dacára kedves fekvésének egy évben alig egyszer örvendhetett valamely turista látogatásának.

A fiatal asszony gyermekes vidámsággal nézett körül; az idilli táj — úgy látszott — ép úgy mulattatta, mint a pórok kíváncsi arca. Meglátszott rajta, hogy először járt e felreos helyen.

Szorosan az állomás mellett, mely egyszerű falaival inkább félszernek látszott, bőrtüleses kocsit állott. Magas erős fiatal ember volt a ló mellett s fogta a kocsit rudját.

„Jó napot Jancsi!” üdvözlék őt a kilépő parasztok. Ő futólag bolintott fejével, de nem volt ideje egyik-másik hozzáintézett kérdésre felelni, mert észrevévén a fiatal hölgyet hozzásietett.

— Kuhné öngyásága, nem de? — kérdé udvariasan mialatt megemlé kalapját.

— Az vagyok — viszonzá vidáman a megszólított. S maga Bükkfalvából, az „Arany szállóból” való?

— Persze. Kérem szálljon fel, nagyságos asszonyom. Ezalatt felségítette a kocsiba, s felemelte s az egyszerű kocsiba helyezte a kicsiny utitáskát is, melyet egy vasuti szolga hozott oda.

Kuhné komikus bámulattal szemlélte a neki szánt ülést, mert észrevette, hogy az ülést meg kell a kocsissal osztania. De nemsokára belenyugodott a változhatatlanba, az előítéletektől ment egyéniségek szokása képen már annál is inkább, mert észrevette, hogy a csinos legény nagyon is tiszteletreméltó bátortalanossággal az ülés sarkába húzódott, nehogy vajamiképen az urnó vállait érintse. — Nyelvével ocsbitintve menésre szólította lovat s megindultak a kocsit által okozott kellemes hűvös légáramlatban.

A fiatal asszony majd a csinos kocsisra nézett, kinek külseje a ügyessége nagyon tetszettek neki, — majd körül a pompás tájra, s hegyekre a naptól bearanyozott rétek s mezőkre, melyek illatát azon kellemes élvezettel szívta magába, mint a lánczaiból kiszabadult fogoly, ki teljes függetlenségben a friss természetben felüdülni óhajt.

Igen a természet! a természet volt az miután most Kuhn Valeska asszony ellenállhatatlan vágygyal epekedett. Undorodott attól a mesterkélit létkörből, amelyben eddig forgott. Már korán árvaságra jutván, rokonai a legkittünőbb nevelésben részesíték s aztán meg-

izeltették vele az előkelő világ üres s mégis oly zajos élvezeteit, hogy aztán végre Streben Valeska kisasszonyt, ki vagyontalan volt egy gazdag bankár nejévé tegyék. Nagyszerűen volt ellátva, irigylátnak „szereposajért,” mely őt érte és sem a gyám, sem a közeli vagy távoli rokonok közül senki sem jutott arra a gondolatra, hogy a lányka alig 18 éves szive megelégedett-e a kitünő választással?

De mikor a mult télen özvegygyé lett, mindenki rossz néven vette tőle, hogy gyermekes ösztönességében kevésbé erőltette meg magát, hogy a megtört özvegyet szinlelje, s hogy a vigjátékokba való szomorúság, tettetés helyett örvendeni látszott a történeteknek, mely őt a majdnem gyűlölt férjtől megszabadította. Mikor az érényekben gazdag rokonság ezért szembes hányásokkal illette, kitört belőle az elfojtott harag s szemébe vágta gyámjának, hogy ő életét e házassággal, melyre őt tapasztalatlan-ságában rábeszélte, megmérgezte; s a többieknek is olyan hevesen mondta oda magát, hogy a szakadás elkerülhetetlen volt.

Most mikor egészen független volt, most akarta a vagyont, melyet férje hagyott rá azon hat évtől, melyeket legszebb ifjúságából neki áldozot — arra használni, hogy szabadságát kedve szerint élvezze.

A június s július hónapokat egy előkelő rajnai fürdőhelyen töltötte, hol egész véletlenül találkozott egy ott állomásozó hadnagy unokafivérével. Kellemetlen meglepetésére itt ugyanabba a körbe jutott, a melytől futott,

annál: egy csipetnyi az anarchiából. Mutatóul egy kis véres küzdelmet is rögtönöztek az ünneplő főváros utcáin. — Es a sphinx busan látta ekkor, hogy másodszor is ő a vesztes, másodszor is ellene fordul a saját fegyvere.

Es most keresi, kutatja a harmadik kérdést, a mely megtartsa számára a magaslattal, a melyen ül. Keresi, kutatja és nem meri kimondani, a mit gondol; fordul hol erre, hol arra; — oh mert az emberek ma már elég józanok, hogy megértsék a sphinx kérdéseit, s meg is feleljenek neki. És akkor a harmadik feleletre ő lezuhan a mélységbe és ott vesz.

Es a sphinxben küzdök az oroszlan az asszonyval, a macska ravaszága az őszinteséggel. Szeretné a kimondott kérdéseket visszavonni, hisz akkor biztosabb lenne az élete, akkor okosabbat kérdezne ezután. És küzdök végeleseredéssel önmaga ellen. — A sphinx-börbe bujt kvartett négyfelé is próbálna fordulni, — és nincs menekülés. Lemondana már a revizióról, lenne már — apage satanas — liberális is, csak az a mélység ne lenne olyan nagyon mély, csak azt a harmadik kérdést ne kellene most már kimondani.

Es a hogy erre is, arra is keresik a menekülés útját, szinte ketté szakad a sphinxben az oroszlan meg a nő, kétfelé készül válni a dicső kvartett.

Lent pedig a mélységben zugva sűrgeti a nép a harmadik, az utolsó kérdést. És a sphinx keresi a menő gondolatot és nem találja sehol. Körülötte minden néma, üres, sárga sivatag homok.

SZÖLLŐSI ZSIGMOND.

Gazdáink helyzetének javítása.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti levele. —

Budapest, július 7.

A Budapesten tartandó gazda kongresszussal alkalmasint eléri tetőpontját az európai agrármozgalom és oly pontozatokat fognak azon tárgyalni, amelyek már rég óta közvagyont képeznek és oly kérdések merülnek fel, melyeket a mezőgazdaságon kívül álló közgazdasági tényezők közreműködése nélkül egyszerűen nem lehet megoldani. Az összes

agrárkérdések legfontosabbika, a tengely, mely körül valamennyi alárendelt kérdés forog, a gazdasági hitel kérdése melynek megoldásánál Magyarország túltett egész Európán. A gazdasági hitel kérdését Magyarországra nézve megoldottnak tekinthetjük és e megoldással szoros összefüggésben van az átmenet a külterjes gazdálkodáshoz az általános elismert belterjeshez.

A belterjes gazdálkodás megköveteli a föld jobb megmunkálását gépekkel, műtrágya és erőtakarmány használatát, a legjobb vetőmagok olcsó beszerzését, ipari növények termelését, kisebb-nagyobb gazdasági ipar létesítését mindenekelőtt terményeink jobb értékesítését és az állatállomány javítását.

A kormány részéről eddig tett rendszabályból meggyőződhetett úgy maga a kormány, mint az országnak mezőgazdaságot űző lakosai, hogy mindeme vállalkozások körül csak pénzkérdésről van szó és hogy sem a gazdák közönye, sem fogyatékos értelmessége nem oka annak, hogy Magyarország egy hávelylyel sem jutott előbbre a belterjes gazdálkodás útján és hogy e téren kisebb népek és nemzetek által megelőzni engedte magát. Ausztria legkisebb koronatarományja belterjesen műveli gazdaságát és a nagy, hatalmas feltörő Magyarország csak a külterjes és kevésbé jövedelmező gazdálkodás terén forgácsolja szét erejét és nagyságát.

A kormány erélyes kezdése és céltudatos közreműködése folytán a Magyar Agrár-és Járadékbank immár megtette az első és jelentőséggel teljes lépést a létező viszonyok javítása végett: megadta a lehetőséget a magyar gazdáknak arra, hogy hitelszükségeiket oly módon fedezhessék, amint a magyar kereskedelemnek és iparnak nem áll rendelkezésére. A mezőgazdák tökéletes hitelegyesületének létesítése által a pénzkérdés meg van oldva minden gazdára nézve, a ki a kérdést megoldottnak akarja tekinteni és csatlakozni akar az egyesülethez. A magyar mezőgazdák hitelegyesületének immár rendelkezésére áll az egész európai pénzpiac és a hitelügyek, legyenek bármily nagyok, nem képeznek akadályt. — Annyi pénz áll rendelkezésére, amennyi csak kell, míg más bankok és hitelintézetek nehéz időkben mégis csak kénytelenek tekintettel lenni erejük bizonyos hatáira. A kamatláb, melyen a mezőgazda hitelt kap, relative és absolute alacsony: 5 $\frac{1}{4}$ % és oly alacsony fo-

kon mozog és annyira állandó, hogy csak kevés kereskedőzög van, amely ily alacsony kamatláb mellett lenne képes hitelszükségletét fedezni. Ezenfelül ezt a mezőgazdasági személyhitelt az egyesületi tagok bekebelezés nélkül, a hitelkérő által egyedül aláírva váltóra kapják, ami kereskedőnél teljesen ki van zárva. A kölcsönt öt év alatt lehet törleszteni, az igényelt kölcsönösszeget azonnal és gyorsan folyósítják, — oly előnyök ezek, minők-ről a magyar mezőgazda eddig álmodni sem mert.

A magyar mezőgazdaságnak, ennek a legelőkelőbb magyar közgazdasági tényezőnek megerősödése érdekében a magyar kormány korszakalkotó sikerének kell elismernünk ezt az intézményt, és a magyar mezőgazdaságnak ehhez az intézményhez való csatlakozásától nemcsak a mezőgazdasági válság leggyorsabb és legjobb megoldását várjuk, hanem a népjólét emelését, a földbirtok és ezzel együtt a magyar állam megerősödését is, befelé és kifelé egyaránt.

A magyarországi kath. tanítók első nagygyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 7.

Hazánk néptanítói derekasan kivesszik részüket a munkából. Július 2-ika óta fáradhatlanul munkálkodnak a közoktatás előbbvitelén. A II-dik országos és egyetemes tanítói kongresszus még be sem fejezte üdvös munkásságát, s ma annak egy tekintélyes része különválva tanácskozik az új városház tanács-termében.

A magyarországi kath. tanítók országos kongresszusa ma vette kezdetét. A megnyitás előtt az egyetemi templomban „Veni sancte” és nagy mise volt ezután felszentelték a kath. tanítók zászlóját. Az isteni tisztelet reggel 9 órakor kezdődött. A templom színléte meg volt a kongresszus tagjaival s ájtatoskodó közönséggel. A szentélyben a társadalmi és egyházi notabilitások, a kongresszus intézői toglaltak helyet. Ott voltak a többek között báró Wenckheim Frigyesné zaslónya, dr. Wlassios Gyula vallás és közoktatási miniszter, Gerlóczy Károly alpolgármester, dr. Komlóssy Ferencz prépost-kanonok esztergomi egyházmegyei főtanfelügyelő, Bogisich Mihály oszmertes püspök, budavári plébános, Kisfaludy Béla pápai kamarás, egyetemi tanár, dr. Kiss János a Szent-István társulat igazgatója, Breznay Béla egyet. tanár, Vésinger Károly kir.

Egy alkalommal szeszélyeskedésével megsérté rokonát, ki — mellesleg mondva — igen tetszett neki — s bucsuzás nélkül távozott. Két hétig vándorolt egyik városból a másikba fáradtan, unottan, mint valamely angol turista, kit a veses figyelmeztetnének minek utazik, ha annyira terhére van.

Szobájában egy utas által ott felejtett térképre bukkant. Okos ötlete támadt. Kikeresett magának egy hegyi tó mellett fekvő elrejtett falucskát, melyhez vasút nem vezetett. Tudakozódott az ottani szállodai viszonyokról s szobát rendelt. Két nap múlva elbocsátotta társalkodóját, kit szerfelett unalmasnak talált, podgyászainak legnagyobb részét fővárosi szállítóházhoz küldte s utnak indult az elhagyott fészek felé, hol a társadalmi szabályoktól szabadon bir majd lélegzeni.

Síme ha magában volt s terveket kovácsolt a természet ölében töltendő napokra, egészen megváltozott. A huszonegy éves fiatal asszony a gyerekleány vigaszt nyerte vissza; gyermekek örömmel gondolt a napsugárra, az erdő zöldjére s az ég azurjára, mintha mindezt most először élvezné s miud kitünőbbnek találta hirtelen támadt eszméjét.

S csakugyan a földnek s félreeső zugolya néma csendjével úgy tetszett neki, mint a számára teremtetett paradicsom. Sehol sem találta a látóhatárt oly derültnek, a virágok illatát s a gyanta szagát sehol oly fűszeresnek. Mert az ut itt kissé meredek volt, a kocsis lezárt s a gyeplőt fogván haladt a

kocsi mellett, könnyítve a lovak munkáját. Valeskának a természet e szép gyermekét kedve szerint megfigyelni, csak most nyílt alkalma, mialatt az ifju lassan haladt előre tiszta, egyszerű lodenkabátjában. Ez egyszer ez csakugyan igazi férfi! Rajta nem volt semmi hamis, mesterkélit, becsületesen gondolkozott s így is beszélt, ép oly kevéssé volt a vén udvarlók, mint blazirt ifjak neveléses gárdájából való. Szép, csinos fejét a független ifju büszke öntudatával tartotta fel s semmit sem tudott a kicsinyes hiúságról, unalmas szalonársági modorról s a társadalomban elkényeztetettek természetellenes szinpadiaságáról.

Valeskának hirtelen kedve kerekedett az ifjut megszólítani. „Hallja csak” úgy gondolt Janinak szólították.

— Igen az a nevem — viszonzá az ifju elfogulatlanul, készségesen, de röviden is, mint Valeska mosolyogva vallá meg magának.

— S a másik? — Buchmoser. — A név tetszik, eredeti s bizonyos erőt rejt magában. Maga az „Aranynap” szállóban szolgál.

— A szálló tulajdonosa az én atyám!

A fiatal asszony meglehetősen bölintott fejével s maga sem tudta miért. A párbeszéd élénkebb lön. Jani feltűző intelligenciát tanúsított s ez épen nem vált a Valeskánál tett első benyomás hátrányára. Jani beszélt a katonaságnál töltött éveiről, elmondá, hogy al-tiszti ranggal hagyta el a szolgálatot. Mikor Valeska azt kérdezte, mint történhetett rövid szolgálati idő alatt, ő úgy csak odavetve vi-

szoná, egy tisztet mentett meg a megfulladás-tól s a bátorságért nyert érdemrendjelt többi, a katonaságára vonatkozó iratok közt örzi. További kérdésekből megtudta Valeska, hogy az ifjunak ezredese egy gazdasági iskolában ingyenes helyet akart számára szerezni, de ő sajnálatra oda nem mehetett, mert atyja meglehetősen nagy gazdaságában nem nélkülözhetette.

Minél tovább társalognak annál mélyebb hatást tett az ifju Buchmoser a szép fiatal úrnőre. „Ez valódi férfi” — ismétlé minduntalan magában s kellemesen hatott reá, hogy e hegyvidékre való jutásakor mindjárt szemeként találta magát egy a természetnek oly rég óta óhajtott fiával s még inkább örült a gondolatnak, hogy szállásadója fiában az egész nyári idényre egy derék, igen szívesen elfogadott társat talált.

De miért csak a nyári idényre? Mi akadályozhatná őt abban, hogy ő a telet is egyönyörű tézekben töltsse, ha neki tetszenék? Mosolyogva dőlt hátra, gyermekek örömmel élvezvén teljes függetlenségének tudatát. Oh, mily izléstelen, neveléses bolondok az ő rangjabeliek! S ő maga is nem ábrándképeket hajszolt, ha az ugynevezett boldogságot akarta ecsetelni.

Boldogságot s békét mindenki szerezhet magának, csak érteni kell hozzá, ezen a tündérszép világon!

(Folytatása következik.)

palotai plébános apát, Palotay Ferencz pápai prelátus, veszprémi kanonok, Frank Ferencz piaristai rectorok, Szerédy Károly tanfelügyelő, Kursa Vilmos ferenczvárosi plébános stb. Az istentiszteletet báró Hornig Károly veszprémi püspök végezte. Krizsán Mihály pápai kamarás, szeménáriumi aligazgató, dr. Purnt Iván prefektus Demény Dezső szentzéki jegyző, Jelliger Vilmos, Vég Kálmán hitoktatók Simon Ferencz püspöki titkár, Koszma János veszprémi hittanár segítségével. Az istentisztelet alatt az egész templom énekelte csak úgy zengett az épület, mikor ezer ajak fohászzkodott:

Áldd meg országunkat,
Mi magyar hazánkat
Veséreljed jóra
A mi királyunkat.

Mise után a püspök rövid imát mondott, megszentelte a zászlot hosszabb, lendületes beszéd kíséretében. Szavai olyan lelkesedést keltettek, hogy a közönség a beszéd végeztével éljenzésben tört ki. — „Templomban vagyunk!” — jegyezte meg a főpásztor, az éljenzők felé fordulva, s a tetszészaj lecsillapodott.

A szögbeverések következtek. Az első báró Wenckheim Frigyesné verte be, Magyarország védasszonya: Szűz Mária tiszteletére. Ez után báró Hornig Károly püspök vert be két szöveget, egyet Vassary Kolos biborosérsek, hercegprimás, egyet pedig a saját nevében. Wlassics Gyula valóság és közoktatási miniszter szavakkal títette be a zászlot szöveget: „Az állam legnagyobb erkölcsi ereje az igaz vallásosság!” Dr. Purnt Ivan a szeménáriumi, Gerlóczy Károly a fővárosi, Frank Ferencz a piaristarend, Jakabovich Sándor kanonok, Bendes Imre nyitrai, Rostaházy Kálmán plébános Bubicz Zsigmond kassai püspök, Palotay László kanonok Schlauch Lőrincz bibornok nagyváradai püspök nevében, Komlóssy Ferencz kanonok az esztergomi főegyházmegye tanfelügyelője képviselőként verték be a szöveget.

A templomi ceremónia után a tanítók az új váróház közgyűlési termébe vonultak, melyet szentelésig megtöltöttek.

A közgyűlést báró Hornig veszprémi püspök nyitotta meg, kit Komlósi Ferencz indítványára öt tagú küldöttség hívott meg. A terembe érkezésekor zajoson megéljenztek. Elfoglalva az elnöki széket, „dicsőítsék a Jézus Krisztus” szavakkal nyitotta meg a gyűlést.

Beszédét a vallásosság és hazafiság hatotta át, melyet zajoson megéljenztek s ezzel a közgyűlést megalakultnak jelentette ki.

Üdvözlőket küldtek, illetve hódoló feliratot XIII. Leó pápának és őfelségének, Magyarország apostoli királyának, továbbá Vassary Kolos biboros hercegprimás és Vlassics dr. kultuszminiszterhez. Ezután dr. Komlóssy Ferencz prépost kanonok, alelnök vette át az elnöki funkciót s szíve egész melegevel üdvözölte a kongresszust.

A napirend megállapítottán, a szakosztályok alakultak meg, melyek még délután megkezdték működésüket.

Megyei és városi közügyek.

Arad a múlt hóban.

— A polgármester jelentése. —

Tek. törvényhatósági bizottság!

Az 1896. év június havára vonatkozó jelentésemet a következőkben van szerencsém előterjeszteni:

A közegészségügyi viszonyok az előző haviaknál kedvezőbben alakultak. A betegülések a kisdetek között szaporodtak ugyan, de egyéb korabeliek között csökkentek, s az összes halálosok száma 27-el, a városi illetőségűeké ugyanannyival alább szállott. Az uralkodó kóralakok között a hurutos-lobos s gümökoros betegülések voltak a leggyakoribbak. Azon kívül a kisdetek között nagyobb mérvben a heveny-bélhurut lépett fel. A difteritisz gyérült: a múlt havi 12 esettel szemben 8 esettel volt bejelentve. Difteritiszben beteg volt kor szerint: 2—5 évig 5, 6—10 évig 3. Város részek szerint: a bel-városban 2, Sarkadban 3, az Erzsébetvárosban 2, Ségában 1. Halálos eset egy sem fordult elő. Torokgyík egyszer jött elő. A vörheny járvány

szintén csökkent. Junius hóban bejelentetett 10. új eset s a május hóról betegen maradtakkal együtt 17 állott gyógykezelés alatt. Hét eset halálos kimenetelű volt. Egyéb fertőző betegségek gyéren jelentkeztek. Bejelentetett a kanyaró 1, a bányá-himlő 4, typhus 2 esettel, ezek egyike halállal végződött. A trachomás betegek száma volt május hó végén 14, szaporodott 10, gyógyult 8, maradt 16, a kórásban kezeltetik 11, idegen 7. Elhalt összesen 101 egyén, 58 férfi, 43 nő; az elhaltak között helybeli 89, idegen 12. Baleset következtén meghalt 4, öngyilkosság előjött 2, halva született 4. A városi lakosság halálos évi aránya 1000: 23.7. A megyei közorházban ápolgatott 259, egyén, az izraeliták korházában 9, összesen 368. Ezek közül gyógyult 146, javult 52, meghalt 19. Az ápoltak között helybeli illetőségű volt 33.

A népesezési viszonyok a múlt haviaknál kedvezőtlenebbek voltak, a menyinyiben a születések száma 15-el csökkent, a halálosokat mindazonáltal 22-vel meghaladta. Élve született 111 gyermek, 57 fiu, 54 leány: törvényes 101, törvénytelen 10. A születések évi aránya 1000: 29.5. Házasság kötött 23.

A személybiztonság nagyobb mérvű bűnesetek által megzavarva nem volt. A vagyonbiztonság ellen egy nagyobb betöréses lopás követetett el, melynek tettese elfogatván, a bíróságnak átadott, az elloptott értékek legnagyobb része pedig megkerült. A 48 esetben felmerült kisebb tolvajlás tettesei 41 esetre nézve kinyomoztattak. A kihágási bíróságnál junius hóban befolyt 246 ügy, ebből elintéztetett 178, a bíróságokhoz áttétetett 64, tárgyalás alatt maradt 4. Elállított 142 egyén, ezek közül elíteltetett 135, a bíróságoknak átadott 2. Kintasított 21. A kapitányi hivatal hatáskörébe tartozó kisebb kihágási ügy tárgyalatott és elintéztetett 32. Letartóztatva volt 80 egyén, eltolonoztatott 47, rendőrileg büntetett 33.

A bejelentési hivatalnál bejelentetett 1961 bekötözés és 1788 kikötözés. Bejelentés mulasztásért büntetett 45 egyén. Bejelentett nyilvántartásba vétetett 606 cseléd és 1345 gyári munkás. A vendéglőkben számla volt 679 utas. Szolgálati viszonyból eredő panasz tárgyalatott 21, büntetett 20 cseléd.

A kapitányi hivatalnál mint iparhatóságnál iparjogositványt nyert 20 iparos, 7 kereskedő; iparát áthelyezte 1 iparos, 2 kereskedő; megszüntette 10 iparos, 6 kereskedő. A tanonoz lajstroma bejegyeztetett 3 iparos, 2 kereskedő-tanonoz; felszabadult 1 iparos, 4 kereskedő-tanonoz. A tanviszony megszünt 1 kereskedőnél.

Iparkihágási ügy tárgyalatott 6, büntetett 2 iparos, 14 kereskedő, 7 segéd. Munkakönyvet kapott 20 segéd, azzal jelentkezett 73, ideiglenes igazolványt nyert 1, azzal jelentkezett 17. A városi szegény ápoláiban elhelyezve volt 65 egyén, kibocsátatott 3, meghalt 1, junius hóban felvétetett 2, maradt e hó végén 63. Elélmezésükre 1891 adag meleg étel és ugyanannyi adag kenyér szolgáltatott ki. A havi segélyben részesített szegények száma volt 402, junius hóban felvétetett 1, a segély megszüntetett 6-nál, maradt e hó végén 397. A város közönsége által tartott árva és lelenoz gyermekek száma volt 58. Nem a város közönsége által tartott dajkaságba adott gyermekek száma volt május hó végén 116, juniusban bejelentetett 11, anyjának visszaadott vagy más helyre vitetett 7, maradt e hó végén 120.

Tűz 6 esetben volt, nagyobb arányokat azonban egy sem öltött.

A községi bíróságnál elintézetlen maradt május hó végén 12 ügy, juniusban befolyt 1051, összesen elintézés alatt állott 1172, ebből elintéztetett 1011, tárgyalás alatt maradt 161. Végrehajtás foganatosított 127. A katonai ügyek szabályszerűen vezetettek. Tartózkodásra és távozásra jelentkezett 176 közös hadseregbeli és 68 honvéd tartalékos. Utóállított 5 helybeli és 11 idegen illetőségű hadköteles. Önként besoroztatott 2. Feltűzvizsgálat utján elbocsátatott 2. A póttartalékba áthelyeztetett 3. Fegyvergyakorlatra behivatott 92 közös hadseregbeli tartalékos. A város terhére vendéglőkben elszállásoltatott 7 tábornok, 20 törzstiszt, 6 főosztály, 1 havidíjas altiszt, 5 legény és 11 kincstári ló.

Utak javítására felhasználtatott 344 kézi közmunka napszám. A radnai-utnak az élőví-

csatornától a mikalakai keresztöltésig terjedő szakaszán a telemelési és átkövezési munkálatok befejeztettek. A Forrai, Atzél-Péter és Templom utcák gyalogjárójának asphalt burkolata átöntetett. A Sárió-utca feltöltéséhez, valamint a tornyai-ut kavicsolásához szükséges anyag kihordatott. A vízvezetési csőhálózat a honvéd lovassági laktanyához vezető utvonalon még hiányzó kis csővonal Fivételével mindenütt le van fektetve. A nyilvános kutak készen vannak. A gépek működésre készen állanak, a gépész lakás tedél alatt áll.

Az adó-behajtás eredménye a következő volt. Betolyt: állami adó 11438 frt. 40 kr. leiratott 94 frt. 40 kr. összesen 11532 frt. 80 kr. hadmentességi-díj 92 frt. 21 kr. jog- és bélyeg illeték 4187 frt. 46 kr. községi adó 4615 frt. 49 kr. leiratott 52 frt. 60 kr. összesen 4668 frt. 09 kr. ut-adó 1027 frt. 29 kr. leiratott 8 frt. 62 kr. összesen 1035 frt. 91 kr. átírási-díj 927 frt. 50 kr. iparkamarai-díj 24 frt. 97 kr. idegen közadó 487 frt. 26 kr. leiratott 11341 frt. 25 kr. összesen 11828 frt. 51 kr.

Az árvapénztár forgalma volt bevételben a múlt havi maradvánnyal együtt: 294.294 frt. 69 kr. Kiadás volt 10.806 frt. 09 kr. maradvány 283938 frt. 60 kr. A házi-pénztár bevétele volt 40.557 frt. 12 kr. Kiadása 33.896 frt. 63 kr. maradvány 660 frt. 49 kr.

Az ut-építési alap bevétele volt 10050 frt. 04 kr. Kiadása 2908 frt. 38 kr. maradvány 7141 frt. 66 kr. A védgát-építési alap állása volt 5767 frt. 50¹/₂ kr. A különféle alapok bevétele volt 385.668 frt. 81¹/₂ kr. Kiadása 6987 frt. 40 kr. maradvány 349.401 frt. 41¹/₂ kr. Kövezet-vám befolyt 14885 frt. 08 kr. Helypénz 14540 frt. 96 kr. Part-vám 1437 frt. 54 kr. összesen: 30868 frt. 57 kr. Kiadás volt 5532 frt. 91 kr. Maradt tiszta jövedelem 25330 frt. 66 kr.

A mértékhitelítő hivatalnál hitelesített 177 darab folyadék mérték, 1188 darab hordó, 118 darab száraz tárgy mérő, 12 darab mérleg, 5 darab súly.

Hitelesítési díj befolyt 602 frt. 47 kr.

A sertések között a sertés-vész az elmúlt hóban is uralkodott, de már szűnőfélben volt. Egyéb ragadós vagy járványos betegség a hasznos házi állatok között nem észleltetett. Arad, 1896. évi július hó 4-én.

SALACZ GYULA s. k.
királyi tanácsos, polgármester.

Halál a szőlőmolynek.

— Jókai Mór tanácsai. —

Tegnapi lapunkban megemlékeztünk arról, hogy a szőlőmoly Aradmegyében is veszedelmes pusztít. Jókai Mór, ki erre a csuf állatra felhívta az ország figyelmét, most azzal foglalkozik, hogyan kell ellene védekezni.

Adjuk különben is érdekes ozikkéből a dologra vonatkozó részt a következőkben: Magpróbálkoztam a kvasszia-fecakendővel is a Candió-féle porfujtatóval is. Egyik sem vezetett óhajtott eredményre.

Igas, hogy kedvezőtlen volt az időjárás a kísérletezésre, azóta mindennap esett az eső s amit délelőtt elintéstem, azt a délutáni zápor mind elmosta.

De annyit még is kitanultam, hogy sem a kvasszia-forgács főzete, sem a Candió-féle fujtató naftalin pora a szőlőmoly hernyóját meg nem öli.

Ennek egyrészt az is az oka, hogy a cochilis ambigua hernyója az évszakban már annyira ki van fejlődve, hogy az összekötöltött virágcsomók közt és a saját selyemburkolatán keresztül a fereg ölszerek se száraz, se nedves állapotban keresztül nem hatolnak.

Ugy vagyunk most már ezekkel a szerekkel, mint az anekdotabeli gazda volt doktor Skorbutiusz arkanumával, a mi a „lóférget” csillhatatlanul kipusztítja.

— De hát hogy kell ezt a port használni a lófereg ellen? — kérdé a gazda.

— Hát úgy, hogy az ember megfogja a lóférget s a szájába hinti a port.

— De hiszen, ha már megfoghattam a lóférget, akkor már a lábommal is eltaposhatom.

— No ugy is jó. — Helyeslé a doktor. Hát én is erre a tapasztalatra jutottam. Ha már meglátta a két szemem azt a gyanus gubancot a szőlővirágon, ami a szőlőmoly fésske, akkor nem kiabáló a vintzeller után: „héj, hozd azt a permetezőzt, azt a porfujtatót!”,

mek a bevett, vagy törvényesen elismert valóságfelekezeten kívül neveltsék. Annak sinos tehát helye, hogy valamely gyermek a születési anyakönyvbe felekezetenkülönnek jegyeztessék be.

— **Felirat a földadó leszállítása tárgyában.** Tegnap vette Aradvármegye alispánja Torda-Aranyesmegye közönségének a magyar pénzügyminiszterhez intézett feliratát, melyben az adózás tervbe vett reformja alkalmasával a földadó leszállítását sürgeti. A feliratot a megye törvényhatósági bizottsága július 14-iki közgyűlésében fogja tárgyalni.

— **Egy madridi fakir Aradon.** Alexander Bazana neve annak a barna bőrű, szénfekete hajú madridi születésű embernek, ki a leghegyesebb s tetszés szerinti hosszúságú aczeltűkkel a legnagyobb nyugalmmal szurkálja keresztül testének bármely részét annélkül, hogy a legkevesebb fájdalmat is érezné avagy a legosekélyebb vérfoltocska is mutatkoznék a szúrás helyén. Ez a csodaember megteszi azt, hogy keresztül szurja a nyelvét, összevarrja a két ozombját s amellét nevető arccal nézi a szemlélők borzadó, csodálkozó arcait. A főorvosi hivatalban mutatta be ezeket tegnap délelőtt Pósgay Lajos dr. főorvos és Vass Sándor dr.-nak, kikhez azon czélből fordult, hogy mutatványainak valódiságát megerősítő bizonyítványt nyerjen tőlük. E két szakférfi eme sajtóságot a bőr és idegek tompultságával és a véredények görcsös állapotával magyarázzák, melyek folytán a hajszáledények nem mutatnak semminemű vérnyomokat. A madridi fakir — saját bevallása szerint is — folytonos gyakorlás és testének praeparálása által sajátította el ezt a bámulatos tudományt, melyet az indusoktól tanult s melyben — tekintve hogy ma még alig 27 éves fiatal ember — még sokra viheti. Mint említette szándéka volt városunkban is 1—2 napig fellépni, ez iránt kérelmet is intézett a kapitányi hivatalhoz, mely azonban, mivel a fakir miniszteri engedélyt felmutatni nem tudott, sem orvosi bizonylattal mutatványainak valódiságát nem tudta igazolni, őt kérelmével elutasította. Ma aztán Temesvárra utazik, hol több estén fog mutatványaival vendégezerepelni.

— **Az erdészeti bizottság ülése.** Tegnap d. n. 5 órakor ülést tartott a vármegye közigazgatási erdészeti bizottsága Szathmáry Gyula alispán elnöke alatt, melyen erdészeti folyó ügyeket tárgyaltak. Az elnökön kívül részt vett még a bizottságban: Sághy Kálmán kir. erdőfelügyelő és Schváb Sándor, kir. főerdész.

— **Egy 48-as honvéd csunya vége.** Gelán Ferencz volt, negyvennyolczas közhonvéd csekély nyugdíjából éldegélt a világosi járás Gals községében, de úgy látszik minden szegénysége és 70 éves kora daczára is nagy kedvelője volt a korcsmának. Az elmúlt vasárnap meg is lakolt miatta keserűen az — életével. Július 5-én a hajnali órákban egy Mezei Mihály nevű 13 éves galsai fiú egy holttestet talált az utszéli, vízszel telt árokban s ebben a holttestben Gelán Ferenczet ismerték fel az összesereglett galsaiak. A megtartott orvosrendőri vizsgálat és a kihallgatott tanúk beigazolták, hogy az öreg istentelenül lerészegedve juthatott az árokba, s fulladt meg benne.

— **Épülő Arad.** Aradváros tanácsához njabban a következő kérvények érkeztek új ház építésre illetve toldaléképületek emelése iránti engedély iránt. Kiss Ferencz Legelő sor 9 szám alatt, Pietrák János Florian utca 7. szám alatt, Daniél Gergely Deák-Ferencz utca 5. szám alatt és Szabó Ferencz Választó-utca 55. szám alatt.

— **A terjedő sertésvész.** Hiába való a hatóságok minden igyekezete, a sertésenyésztő gazdák ról a sertésvész csak terjed egyre

rohamosabban a megyében. Junius hó elején 70-et tett ki a vesztől fertőzött községek száma, tegnap már azt jelentette az alispán a közigazgatási bizottságban, hogy 88 községben pusztit a járvány kisebb-nagyobb mértékben. „A baj terjedésével szemben tehetetlenek vagyunk — jelenté az alispán — egyedüli, a mivel gátat vetni igyekszünk, a fertőzött udvarok és tanyák elzárásában és a szükséges fertőtlenítésekben áll.”

— **Meghívás.** A „Kölcsey-Dalkör“ t. tagjai felkérnek, hogy a ma este 8 órakor tartandó énekórán teljes számban és pontosan megjelenni sziveskedjenek. Az előkészít.

— **Országos kerékpárverseny Temesvárott.** „Velocitas“ a temesvári kerékpár-egyesület elhatározta, hogy a f. év augusztus 20-ik napján (Szent-Istvánkor) a saját verseny-pályáján női és műkerékpározással egybekötött országos milleniumi kerékpárversenyt rendez. A bizottság most küldi szét a csinos és izléses meghívókat, míg a részleteket és egyéb föltételeket később hozza köztudomásra.

— **Öngyilkos cseléd.** Bartelmé János újszentannai gazda Nyegrú János nevű cselédje az elmúlt vasárnap gazdája padlásának gerendájára felakasztotta magát és a mire Popovits János dr. körorvost oda hívták, a szegény ember már halva volt. Mindenki dolgos, józan erkölcsű embernek ismerte őt s még csak nem is gondolják, hogy mi vihette őt a végzetes elhatározásra. Az öngyilkos ember családjában különben nem ez az első eset, hogy valaki önkéntleg vet véget életének, a pja is, nagypja is öngyilkos halállal mult ki.

— **A sógornő-házasság kérdése az angol felsőházban.** Mintegy félszázad óta foglalkoztatja a sógornővel köthető házasság kérdése az angol parlamentet. A felsőház a mult hónap 23-ikán huszonnyolcz főnyi többséggel elfogadott második olvasásban egy billt, a mely megengedi az özvegygyé lett férjeknek, hogy elhált feleségük hűgát nőül vegyék. Az angol szabadelvűek táborában a lordok házána e szabadelvű határozata nagy lelkesedést keltett, a mely azonban alaposan megcsappant a harmadik olvasás után, a mikor ugyan ismét elfogadták a billt, de annyi egyházi kikötést töltdtak hozzája, hogy azt ilyen formában az alsóház semmi körülmények között nem fogja elfogadni. A jámbor lordok ugyanis megengedik az elhunyt nő testvérével való házasságot de az illetőket egyuttá minden egyházi szertartástól eltiltják. Az urvasorában többé nem részesülhetnek és gyermekeiket a pap nem keresztelné meg. Az alsóházban a javaslatot ebben az ülészakban már nem terjesztik elő és így a kérdést ismét bizonytalan időre elhalasztották.

— **Vasuton felejtett tárgyak.** A szórakozott utasok által a vasuton felejtett tárgyakat időközönként elárverezik jótékony czélra. Ilyen árverés lesz az aradi állomáson e hó 10-ikén délelőtt 9 órakor, mint azt Farkas Ernő állomásfőnök velünk közli.

— **Választmányi ülés.** Az I. aradi hadászeget ma este 8 és fél órákor Michl József féle vendéglő külön helyiségében választmányi ülést tart, melyre a t. választmányi tag urak ez uton is tisztelettel meghívotnak és kéretnek minél számosabban megjelenni, mert igen fontos ügy elintézése van napirenden. Arad, 1896. július 7-én. Az előkész.

— **Katonai utóállítás volt tegnap délelőtt 9 órakor az aradi várban,** melyen Arad város részéről 4, a megye részéről 11 hadkötőlelet vezettek elő, kik közül ötöt be is sorozott a bizottság.

— **Kötelező biciklizés.** A vaspáripa ahol sinos annyira divatban, mint Angliában. Az angol praktikus, a mint fölismerete hasznos voltát, rögtön teljes lelkesedéssel fölkarolta apraja, nagyja, a királyi háztól a gyéri munkásig. Szolgálatába vette távirda, posta, kereskedés, ipar, valamennyi pénz- és más intézet. A gazdag urak közül többen, kiknek jónak fix-ök van s azt kertjeikben tartják meg, meghívott vendégeiknél kikötötték, hogy kerékpáron jelenjenek meg. A „The Queen“ című angol hetilap fényképben mutatja be a gazdag Charles Fryer „at home“ társaságát. A nevezett urnak Winchester közelében, a Worthy parkban van pompás kastélya, melynek fő-

frontja előtt látunk sorakozva körülbelül 100 biciklit mindenik mellett tulajdonosa áll, hölgy, férfi, vegyesen.

— **Rövid hírek.** Er-Mihályfalván Józsa Imréné felakasztotta magát, mert évek óta gyögyíthatatlan betegségben szenvedett. — Debreczenben Sörös Sándor gazdaembert, felesége biztatására öcsöse Sörös Gergely balával agyonverte. — Felső-Oszkón Zámbo Lajos körjegyző ismeretlen okból felakas totta magát. — O-Ruzsinban (Sáros-megye) nagy tüvész dühöngött, a melyben 36 haz elpusztult. Egy emberélet is esett áldosatul. — Bömifalván M. M. M. földmives, a fölötti lánatában, hogy a hosszas esőzés elázatta az ideit természet, agyonlőtte magát. — Győről a 9-ik huszárezred egyik katonája, egy Kózsás nevű közhussár megszökött. A hadtörcparancsnokság elrendelte körözését. — Nyiregyházán Bánosi György császárszállási béres verekedés közben késsel úgy szurta mellbe Pinkula Pált, hogy cs menten összerogyott és meghalt. — Pápa és Csorna között az épülő vasut szanyi állomásán egy kavicsvonat nekiment egy pályakocsinak. Az össeszedtközés folytán Kiss Márton fékező nagyon súlyosan megsebesült, három pályamunkás pedig könnyen. — Békés-Gyulán Tar József tanyáján Tokai András béresnek két kis gyermeke fejével beleesett az udvaron lévő vízzel telt déssába és mire segítségükre siettek, már megfűtök. — Montpellierben egy ballon captif kötele körül csavarodott egy kémény körül s a bennülő öt ember csak akkor szállhatott ki, a mikor a kémény összedőlt. Alig hogy leértek a földre, a léghajó gyorsan felemelkedett s a magasban óriási durranással szétpattant.

HYMEN.

Fényes esküvő.

... Mintha a büvösszavun, csodás mesék világa tűnt volna fel újra, osillogó fényével, szemképréztató ragyogásával, melyben kacagányos, aranyujtásos leventék deli alakja, gyémántruhás, arany köcsöntyüs leányok, delnők csoportja suhan tova mint megannyi égi tünemény ...

S a tündérvilág rózsái közt megjelenik ő, a mindenkinél szebb, a bájosnál bájosabb jelenség: az ara. Hőszinü myrtuság körüli homlokát; egy-egy bimbó beléfogódzik a hamvas, szőke fürtök tengerébe, ezüstfátyol szőtte, habos fátyola remegve siklik alá a termetén. Aztán megjelenik a választott ifjú s kéz a kézben, sziv a szivben mennek az oltár elé. Az orgona bugása oly szép kíséret az ő imájukhoz ott az isten előtt: Holtomiglan, holtomiglan ... Büvös mesék, csodás világ képrázata ez.

Takátsy Sándor dr. aradmegyei nagybirtokos Aradvármegye tb. főjegyzője esküdtött tegnap délből örök hűséget kézdívásárhelyi Vásárhelyi Juliskának, kézdívásárhelyi Vásárhelyi Béla nagybirtokos, az aradi és csanádi egyesült vasutak vezérigazgatója szép lelkű, bájos leányának.

Mennyi fény és pompa együtt. A szem elfaradt csodálni gazdagságát s a bámulat mellett egy város tisztelete és szeretete kísérté a jövő útjára a bájos mátkapárt.

Már 11 órakor csoportosan állt a közönség a városház előtti téren; a környező épületek ablakai tömve kíváncsiakkal, kik feszült figyelemmel várták a lakodalmas menetet.

A városháza díszterme alig tudta magába fogadni a hölgyeket, a padok, a terem, karzat csak úgy nyüzsgött a sok embertől.

Egynegyed 1 órakor robogott végig az utcákon, a végtelen kocsisor. Prűszkölő, cziffraszallagos, kék-fehér pántlikás paripák, fényes magyar dolmányos legények a bakon. Legvégen a menyasszony kocsija. Fehér virágos koszoru a kocszi pereme, bokréta, pántlikák a fényes szerszámokon.

Mikor az első kocszi a városháza díszkapuja előtt megállott a csodálat auttogása futott végig a közönség sorain, a mely minden fényes fogatnál ismétlődött, hogy aztán az utolsó, a legpazarabbnál annál erősebben vágjon fel.

Az első kocsiából kiszálltak: a vőlegény dr. Takátsy Sándor vörös bársony, arany vértés diszmagyarban és br. Bohus Zsiga a vőlegény tanuja fekete randjeles diszmagyarban. A másodikból: Vászárhelyi Mariska és Vászárhelyi János; a harmadikból: Urbán Elza és Purgly László, a negyedikből Purgly Magda és Biró Albert, az ötödikből Andrányi Adrien és Baross Ferencz dr., hatodikból Andrányi Margit és Baross Zsiga mint koszorus párok. Ezután a násznép diszes csoportja: Vászárhelyi Béláné, Vászárhelyi Lászlóné, id. Takátsy Sándorné, Andrányi Károlyné, ifj. Andrányi Károlyné, Hoffbauer Lajosné, Urbán Ivánné, Vászárhelyi Béla, Vászárhelyi László, id. Takátsy Sándor, Purgly János, Fribeisz Miklós, Faschó-Móysz Sándor, Dániel Endre, ifj. Andrányi Károly, Dálnoki Nagy Lajos, Végh Aurél, Fábian László, Szathmáry Gyula, Bohus Lajos br., Salacz Gyula. Az utolsó kocsiból a menyasszony szállott ki Fribeisz Miklóné karján.

Az új pár násznagyi tisztét viselték: Purgly János és Fribeisz Miklóné a menyasszony részéről, Bohus Zsigmond br. és neje a vőlegény részéről.

A menyasszonyt a diszterembe Fribeisz Miklóné vezette be s ott a zöld asztal előtt átadta a vőlegénynek.

Az esketést Szondi Béla anyakönyvvezető végezte fekete diszmagyarban.

A polgári esketés után a násznép a Minoriták templomába hajtatott, hogy az oltár előtt is áldást kérjen a boldog frigyre.

Tömve volt a templom is, a bejárat két oldalán sorfalat állott a nép s míg csak a menet el nem indult, nem mozdult helyéről.

Mikor az első kocsiból a vőlegény és násznagya a templomba léptek felhangzott az orgona búgó dallama. A násznép a hajó padsorai mellett foglalt állást várva a menyasszonyt, ki vőlegénye karján lépett az oltár elé.

Az esketést Asbóth Viktor hitoktató végezte három pap segédlete mellett, melynek végeztével ezernyi jókívánat és áldás szállott a mátkapár után. Aztán felugrott újra az orgona s bűgása oly szép kíséret volt az ő imájukhoz: holtomiglan, holtodiglan...

Bűvös mesék, csodás világok káprázatja volt ez.

GYÁSZROVAT.

† Jevrics György. A szegedi szerb hitközséget súlyos gyász érte, meghalt a papja: Jevrics György esperes. Vele meghalt egy olyan szerb ember, aki tisztán tudta átérzeni, mivel történik az anyanyelvének s mivel tartozik a magyar hazának. Ez irányban volt ő törekvő, ezt kereste folyton s mindazok, akik ismerték a magyar-szerb típusát találták meg ez összefüggő sugar emberben. Az erőteljes férfit 56 éves korában érte a halál. Erős és egészséges testét a moosárlás tette tönkre. Ez a betegség, amely alig fordul elő a mi vidékünkön. Az elhunyt pap után maradt hét gyermek, akiket eddig a szegedi szerb parokia szegényes jövedelméből nevelt.

† Ifj. Bettelheim Vilmosné. Egy fiatal asszony korai haláláról vettük a következő gyászjelentést:

Ifj. Bettelheim Vilmos saját, ugy az alólírottak nevében is mély fájdalommal tudatja forrón szeretett neje, illetőleg leánya, sógor-nője és rokonok ifj. Bettelheim Vilmosné szül. Vesszely Borbálának, Budapestben, folyó hó 5-én reggeli 7 órakor életének 31-ik s boldog házasságának 12-ik évében történt jobblétre szenderültét. A boldogult hült tetemei július hó 7-én délután 4 és fél órakor fognak a helybeli felső temető halottas házából a róm. kath. szertartás szerint örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő gyászmise áldozat július hó 8-án

délelőtt 9 órakor fog a Minorita atyák templomában a Mindenhatónak bemutatni. — Béke poraira! Arad, 1896. július 6-án. Weszely Ferencz, édes atyja. Komáromy Béláné szül. Weszely Paulin, Weszely István, Zöldy Jenőné szül. Weszely Luiza testvérei.

SZINHAZ ÉS IRODALOM.

* A tanácsjegyző teendői a kir. törvénytörvényes és kir. ítélőtáblák ülésében. Ily című munkára hirdet előfizetést dr. Balázs Elemér kir. ítélőtáblai tanácsjegyző Kolozsvárt. Utmutatónak szánta munkáját a bírósági jog gyakorlók, aljegyzők és jegyzők számára a kir. törvényes és kir. ítélőtáblák üléséről fölveendő jegyzőkönyvek szerkesztéséhez. Mint mondja fennálló törvények és miniszteri rendeletek, valamint a kifejtett helyes gyakorlat alapul vétele mellett, összegyűjtve és rendszeresen feldolgozva fogja tartalmazni e munka mindazokat a szabályokat és elveket, melyeket a kir. törvényes és kir. ítélőtáblák tartani szokott tanácsülésekről fölveendő jegyzőkönyvek helyes vezetésére és szerkesztésére vonatkoznak. A polgári és büntetői nyilvános és zárt ülésekről, a sommás felelősségi és felülvizsgálati tárgyalásokról, a büntetői, esküdtészi és fegyelmi végtárgyalásokról a teljes ülésekről stb. fölveendő jegyzőkönyvek vezetésénél és szerkesztésénél szem előtt tartandó szabályokat és elveket rendszeres egészben feldolgozva, fogja nyújtani e munka megfelelő számú példa kíséretében. Az előfizetési ár a 10 ivre terjedő munkáért 2 forint 50 krajczár, melyet a szerzőhöz e hó végére kell elküldeni, hogy a nyomtatni való példányokról kellő időben tájékozódjék.

* Az 1848-49-iki magyar szabadságharc története című munkából most jelent meg a 62-ik füzet, a melyben Graza György a Tisza-Füredi táborozás eseményeinek keretében Dembinszky megbuktatását mondja el nagy élénkséggel számos új adat fölhasználásával. A füzet egykorú képei ezek: 2 lap Tassy Béla oltúzi emlékkönyvéből, Balogh János, Kongrévrakata gyűjtője, a szolnoki diadal 1849. márc. 5-én, Cavour grófi, Szardínia miniszterelnöke. Részlet a szolnoki csatából, Fazzini József, az olasz szabadsághős.

* Kiállítás kalauz. A kiállítás közoktatási ügyi oszloknak látogatóira hasznos és nélkülözhetetlen utmutatóval szolgál a Lampel Róbert-féle (Wodianer F. és fiai) os. és kir. udv. könyvkereskedés által (Budapest, Andrássy ut 21 sz.) ép most kiadott ily című, 180 lapra terjedő könyv: „Közoktatás a kiállításon. Kalauz” melyet az említett csoport két díjazosa Dr. Goposa László min. titkár és Dr. Beké Manó egyet. tanár szerkesztett. Nyolcz fejezetben mindazt összeállítva találjuk, a mi csak a kiállítás e nagyjelentőségű csoportjára vonatkozhatik, e csoport szervezésének történetétől kezdve, egészen a II. orsz. és egyet. tanügyi kongresszusig. Különösen az e kiváló csoportot látogatóinak há kalauzaképpen szolgálhat ezen füzet, a mely tanügyi kongresszus tagjainak nélkülözhetetlen. Ara 30 kr. Rendelhető a kiadóvezetőnél és minden könyvkereskedésben. A kiállításon is kapható.

* A magyar nemzet története. Szalay-Baróti történelmi munkából megjelent a 41. füzet, mely az 1529-1535-iki közti áldatlan eseményekkel foglalkozik egészen odáig, mikor János király tanácsadójával, Uttyedenisz (Frater) György püspökkel megszerkesztik azon feltételeket melyek alatt a trónról lemondani kész. A képek e füzetben a következők: Zrínyi és Frangepán, Német landsknechtek, Luther Márton őregkori a. ozképe. A törökök Bécs alatt, Bécs ostroma 1529-ben, Janicsár keresztény foglyokat hurczol magával, Szulejmán János királyt a magyar urak hűségébe ajánlja, János király nevére, János király aláírása, Károly császár és Szulejmán szultán, Jorahim nagyvezér, Ferdinánd király emlékérmének előlapja, hátlapja, török főtiszt, Szapolyai János gyűrűs peosátja vajda korából, Szulejmán szultán arczképe.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A kutyamarás ára. Grek Nikoláj világi lakos kutyája mult év február hó 14-ikén megmarta Lanos Nikolájnak Anna nevű kis leányát. — A törvényszék Lanos pasza folytán tegnap tárgyalta az ügyet s Greket, minthogy kutyáját szájkosárral nem látta el, sem megkötve nem tartotta, az okozott ma-

rásért felelőssé tén, öt 15 forint pénzbüntetésre ítélte, melyet vádolt nyomban lefizetett, azonkívül kötelezte, hogy sértett részére 40 forint gyógytári és eljárás költséget fizessen. § Gyerek tolvajok. Botta Dionisie és Popeszkú Tódor toki lakosok alig hogy a 16 évet meghaladták s lelkük már is romlott. Mult év szeptember 25-én este előzetes megbeszélés folytán beörtek Luntrás Juon toki kereskedő boltjába s onnan dohányt, pálinkát, osigarettát, zsemlet, csipókat szóval mindent, ami kezük ügyébe akadt, ellopták. A törvényszék őket lopás miatt — tekintettel fiatal korukra 1—1 heti fogságra ítélte.

§ A gondatlan anya. Gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt állott tegnap a törvényszék előtt Táská Petruné ó-pécskai asszony. A mult év szeptemberének 2-ik napján történt, hogy az ő háza megett levő kutba 11 éves kis gyermeke beleesett és belefullt. A törvényszék nem látva vádolt ténykedésében oly gondatlanságot, hogy őt, ki gyermeke halála által is már eléggé megbűnhődött, esetleges vétkessége esetén is, bűnösnek kimondja, felmentette a vád és következményei alól annál is inkább, mert beigazolást nyert az, hogy a kut rendes körülmények közt be volt mindig fedve s a kérdéses alkalommal más utcai gyermekek vették le róla a fedelet, miért is őt e tekintetben felelősség nem terheli.

§ Ki a gyújtogató. Zsidó Flóráné háza tavaly leégett, egész vagyunkája a lángok martaléka lett s mivel őt okozták a tüzvészért, bíróság elé állították tüzvész okozás miatt. A törvényszék azonban ellenében mivel sem látván beigazolva a gondatlanságot sőt a tűz okát mai napig sem tudván kideríteni, őt a vád alól felmentette.

TÁVIRATOK.

A választások.

Budapest, július 7. (Saj. tud. táv.) Arra a hirre, hogy Ausztriában szeptemberre szétugrasztyják a parlamentet és elrendelik az új választásokat, itt is mind erősebben gyökeredzik meg a hit, hogy hasonlóan jár a magyar parlament is. A feltevés annál valószínűbb, mert Ausztriában a kiegyezés miatt fog megtörténni a feloszlítás és ugyanez az ok nagyon aktuális Magyarországon is.

Egyébként jól értesült körökben azt beszélnek, hogy rövidesen el fog dőlni a magyarországi választások sorsa. Hogy azonban a döntés után ez a döntés egyuttal nyilvánvaló is lesz, az kétséges, miután az ilyen természetű döntések időelőtti hullámzásokat és izgalmakat okoznak, amikből pedig az utóbbi időben kijutott az országnak bőven.

Budapest, július 7. (Saj. tud. táv.) A Fremdenblatt a leghatározottabban megczáfolja a reichsrath feloszlítására vonatkozó híreket s azokat egyszerűen légből kapott mende-mondáknak állítja.

A tetemre hívás.

Budapest, július 7. (Saját tud. távirata.) Trisch paplantuzletében a mai nap folyamán a mthely egy félreeső helyén szalmába csomagolva egy holttestre akadtak. A személyzet, mely a mthelyben dolgozott a már oszlásnak induló holttest bűze által vezérelve találta meg a hullát. A tulajdonos es esetről azonnal jelentést tett a rendőrségnek, melynek képviselőjében Zsarnay kapitány nyomban a helyszínén termett.

Rövid vizsgálat után megállapították, hogy gyilkosság esete forog fenn, de hogy ki lehet a gyilkos, még csak sejtelve sem volt sem a személyzetnek, sem bárkinek is.

A rendőrkapitány ennek folytán először is az illető személyzete és alkalmazottai között tartott nyomozást. Tetemre hívta az egész mthelyt s szembesítette a holttesttel, de eredménytelenül, a hullát egyik sem ismerte fel.

Ekkor kutatni kezdett, hogy megjelent-e az egész személyzet s osakhamar meggyőződött, hogy a tulajdonosnak Csibra Antal nevű szolgálja hiányzik, holott ő is hallotta a felszólítást a tetemre híváshoz. Azonnal előhívatta a fiatal suhancot, ki a holttest láttára még csak meg sem mozczott s a kapitány kérdéseire egyre tagadó feleleteket adott.

Végre Zsarnay a holttestre mutatott s merően a szeme közé nézve újra megkérdezte:
— Nem ismered ki ez a halott?
— Nem tudom, volt reá a dacos válasz.
— A kabátod nagyon szűk, ez nem a tied, kitől kaptad?

E szavakra Ozibra megrázkódott, elhalványult s aztán töredelmes vallomást tett. Beismerte, hogy Szabó Jánost ő gyilkolta meg 24 forint 10 krajczárjért s aztán elásta a műhelyben a szalma közé. A kabátot lehurta a testéről s mivel szűkiben van a ruhának, magára öltötte.

A kapitány nyomban elfogatta a gyilkost s a további intézkedés foganatosításáig a rendőrség börtönébe záratta.

A kiegyezési tárgyalás.

Budapest, július 7. (Saját tud. táv.) Bárány József a Samu hó közepén Bécsbe utazik, hol Bánffy Dezső báró miniszterelnökkel és Lukács Béla pénzügyminiszterrel rész vesz a kiegyezési tárgyalásokon.

Halálozás.

Budapest, július 7. (Saj. tud. távirata.) Beliczay Sándor, a technológiai iparmúzeum nyugalmazott tisztviselője, tegnap este rövid szenvedés után 56 éves korában meghalt. Az elhunyt a technológiai iparmúzeumnál annak alapításától tíz évig szolgált, s legutóbb a nemzeti múzeum igazgatósági irodájában működött. Temetése holnap, szerdán lesz a Molnár utca 26-ik szám alatti házból.

Kossuth Nápolyban.

Budapest, július 7. (Saját tud. távirata.) Kossuth Ferenc a jövő hóban Nápolyba utazik fivére látogatására.

Csalás kihirdetéssel.

Budapest, július 7. (Saját tud. távirata.) Azt a szédelőt, aki kihirdetésekkel becsapta Wálder Albert 18 éves tanulókat és öccsét, mint a vizsgálat megállapította, Stein Józsefnek hívják. — A két fiatal emberen kívül számos tanuló becsapott, így: Márkus Adolf, Milohoffer Ignác, Oblath Simon, Rosenbergn Bernat, Jakab Dezső, Blum Albert és Glück Béla tanulókat. A rendőrség már nyomában van a jómádnak.

Eltűnt vendéglős.

Budapest, július 7. (Saját tud. távirata.) Az „Európa” szálloda eltűnt vendéglőse mindezeidig nem került meg, de családjának biztos tudomása van hollétéről. Argayt a rendőrség nem nyomozza, mert semmiféle bűntény nem terheli s a rendőrségnél mindezeidig egyetlen panaszt sem tettek.

Nagy Enyed és Kolozsvár harca.

Kolozsvár, július 7. (Saját tud. táv.) Az erdélyi ev. ref. egyház kerület mai gyűlésén felszólalt Csathó alispán, ki egy hosszú beszédben védte a Nagy-Enyedi theológiát. Utána Szász Domokos beszélt a Kolozsváriak álláspontját védve, egyben kijelentve, hogy ő az ellene koholt pénzkezelési gyanúsításokon csak mosolyogni tud. Kenesey majd Bartha Miklós beszéltek még mindketten körörszakadtáig védve Nagy-Enyedet.

Házmotózás a Tribunalánál.

Nagy-Szeben, július 7. (Saj. tud. távirata.) Gödri vizsgálóbíró a mai nappal házmotózást tartott a Tribuna szerkesztőségében, hogy megszerezze az inkriminált oskola és egyházi ozikkeket.

Zendülés Pármában.

Párma, július 7. (Saját tud. távirata.) A rendőrség egy Castinelli nevű egyént ki rendőri felügyelet alatt állott, le akart tartóztatni. A tömeg azonban közbevetette magát s nem engedte az elfogatást sőt midőn a rendőrség köteleességét teljesíteni akarta, megtámadta őket s véres dülakodás fejlődött ki a rendőrség és nép között. A verekezés közben Castinellit egy revolver lövés leterítte, mit a tömeg látva, mint egy fenevad ugrott neki a rendőrségnek, úgy hogy ez hátrálni volt kénytelen. A oszcselék ekkor tűzbe vette a rendőröket, beütötte őket a kaszárnyába, majd ezt vette ostrom alá, az ablakokat beverte, a kaput bevágta, mire a rendőrség fegyveréhez nyult s többször a tömeg közé lött. Csak a megjelent katonaságnak sikerült a rendet helyreállítani, mely megtisztítván az utcát, négy sebesültet szedett fel a kaszárnya elől. Castinelli holttestét hosszabb ideig körülhordozták a városban, aztán eltemették.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti árú és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog özég jelentése. —

Budapest, július 7.

Gabonaüzlet: Buzát ma gyengén kínáltak s miután malmaink tartózkodtak a vásárlástól az irányzat igen ellanyhult. Elkelt 10000 métermássa buza 5.7 $\frac{1}{2}$ krral alacsonyabb áron.

Határidőüzlet: Amerikából $\frac{7}{8}$ cte alacsonyabb árfolyamokat jelentettek s nálunk is már a tegnap délután alaposan ellanyhult üzlet ma folytatódott s igen szép időjárásra még pár krral ellanyhult.

Zárul 12 órakor:

Őszi buza	6.81—6.92
Tavaszi buza	—
Buza május—júniusra	—
Tavaszi tengeri	8.68—8.70
Őszi tengeri	—
Tavaszi zab	—
Őszi zab	5.09—5.10
Tavaszi rozs	—
Őszi rozs	5.21—5.22
Tavaszi ropoze	10.70—10.90

Értéktőzsde: Külföldi szilárdabb zárlatokra nálunk is némileg szilárdabban indult az üzlet s közepes forgalom mellett úgy zárult is.

Zárul 12 órakor:

Oszták hitelrészvény	850.30
Magyar hitelrészvény	378.25
Oszták államvasut	359.25
Lombard	—
Jelszlog hitelbank	—
Rima-Murányi	382.50
Villamosvasut	—

Munkások hiánya az aratás körül. 50,000 munkás hiányzik az országban az aratási munkálatokra. A földmivelésügyi miniszternek a részletes kimutatásából kitént, hogy a folyó évadra az aratáshoz az összes törvényhatóságokban a munkások hiánya meghaladja a 80,000-et, mely hiánnyal szemben az országban a fölös munkaerő csak mintegy 30,000. A nyolcvanas évek elején az országban általában véve még sok volt a fölös munkaerő, de a folytonos kivándorlás óta ninosen többé munkás-feleslegünk; ekkor még a felvidék is nyugodt volt munkások dolgában s ma már a hiány a magas hegyek között 27—28,000 lélek. Fzzel szemben ugyanitt csak 7000—8000 fölös munkaerő van. A Tisza balpartján a munkáshiány 15,000 s a felesleg csak 3,000; a Tisza-Maros szögén aránylag még legjobbak az állapotok, mert itt csak mintegy 8000 munkáshiánnyal szemben a fölös napszamos 1000. A Királyhágóntuli részekben, a hol épp úgy, mint a felvidéken a nyolcvanas években még igen sok munkás vagy munka nélkül tengődött,

vagy annyira olcsón dolgozott, hogy abból meg nem élhetett, az idén érezhetővé vált már a munkáshiány. Közel 18,000 munkás hiányzik itt, ezzel szemben a fedezett pedig csak 4000—5000 lélek. A szerémi szőlők pusztulásával a bácskai munkások nagyon felszaporodtak; de egyáltalában mindenre, a hoi a szőlőket a filloxera tönkre tette, ott vagy kivándorolt a nép, vagy pedig főlzsaporodott a munkaerő. A Duna-Tisza közén a szőlők pusztulásával közel 12,000 fölös munkaerő van, a mutatkozó hiánnyal, 5000 munkással szemben.

Szőlőzet.

— Július 7. —

Mai jegyzéseink: Készára nagyban nyers szesz 51 forint — krajczár, kocsinyber 51 forint 50 krajczár hordó nélkül, per 100 liter $\frac{1}{2}$ beleértve 35 frt fogyasztási adót. Szárított moslék 5 frt 20 kr. métermássánsként.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, július 7. d. a. 5 óra.

Buza bánági új	6.45—6.80
Buza tiszavidéki	6.50—6.95
Buza pestvidéki	6.75—6.80
Buza fejérmegyei	6.45—6.80
Buza bácskai	6.55—6.90
Roze új, elsőrendű	6.05—6.10
Roze új, másodrendű	5.9—6.0
Arpa takarmány	—
Arpa égetni való	—
Arpa sörfőzdei	—
Zab	6.05—6.40
Tengeri bánági	3.95—4.05
Tengeri másnévb	3.90—3.95
Káposzta-rooze bánági	—
Köles	5.25—5.50
Buza márczius—április	6.61—6.83
Buza szeptember—október	6.20—6.30
Buza május—június	—
Roze szeptember—október	5.8—5.20
Tengeri május—június	4.—4.02
Tengeri július—augusztus	—
Tengeri októberre	8.69—8.71
Zab márczius—április	—
Zab szeptember—október	5.08—5.19
Káposzta-rooze augustus—szeptember 1896	10.60—10.70

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsdén.

Budapest, 1896. július 7.

Magyar aranyjárdék 4%	122.50
Magyar koronajárdék 4%	99.85
Magyar arany $\frac{1}{2}$ 100	124.—
Magyar züst $\frac{1}{2}$ 100	101.—
Magyar keleti vasut 1876.	121.75
Magyar földterhermentesítési kötvény	97.75
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeresemény-sorsjegy kölcson	150.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	188.50
Oszták papírjárdék	101.25
Oszták járdék ezüst	101.25
Oszták járdék arany	123.—
Koronajárdék	101.—
1860-iki államsorsjegyek	145.—
Oszták-magyar bankrészvény	958.—
Magyar hitelbank részvény	377.75

IDEGENEK NÉVSORA.

— Július 7. —

Fehér Kereszt szálloda: Fehér Kálmán magánzó, Budapest. Roz Márton hivatalnok, Budapest. Fábian József tanuló, Nagybeocsokere, Weiss Zsigmond agynök, Bécs. Schink N. kereskedő és családja, Bécs.
Vass szálloda: Weiss Vilmos kereskedő, Bécs. Engelsmann Mór kereskedő, Bécs. Krausz Adolf kereskedő, Bécs. Ujhelyi M. kereskedő, Bécs. Weitzer Gyula kereskedő, Bécs. Schwarz Gyula kereskedő, Budapest. Schlessinger Bernát kereskedő, Budapest. Heskovitz Ignác kereskedő, Zám. Seidner Mór kereskedő, Borsova. Jakobi Vilmos kereskedő, Prága. Krausz Gyula magánzó, Temesvár. Moser Miria gyógyszerész neje, Gurahoncz.
Náder szálloda: Strausz Julia magánzó, Lippa. Sándor János főgimnáziumi tanár, Szécsény. Droptner Viktor gazdaságt. Székudvar. Fodor Armin utazó, Budapest. Tenner Lipót gazdálkodó, Orosháza. Szeffű Rudolf gazdaságt. Csérmő.
Magyar Korona szálloda: Papp Leva kereskedő, Budapest. Szabó Kálmán mérnök, Győr.
Három Király szálloda: Dameza János lélekész, Szécsény. Soresváry Pál tanuló, Budapest. Dobos Károly tanárjelölt, Szoinok. Tesinyicski Sándor kereskedő, Lemberg.
Nemzeti szálloda: Meteoros Sándor földmivelő, Makó. Barezsán Endre tanár, Makó.
Szárnyas Kerék szálloda: Zilahy Rósa kasszirnök, Keresztur. Király Juliska szakácsnő. Menyháza. Szilágyi József tanító, Magyarbólkény.
Vasuti szálloda: Schlett Ferencz állami és ipuriskolai igazgató, Buziás. Popovits Miklós marhakereskedő, Lunkavicsa. Jartix Nándor építész rajzoló, Lugos.
Vörös Ökör szálloda: Alessandro de Bassano fakir, Spanyolország.

Felelős szerkesztő: **Vass Géza,**

távollétében a szerkesztésért felelős: **Dr. Lengyel Sándor.**

Csödkövetelés eladási hirdetmény.

Alólirott csödtömeggondnok részéről ezennel közhírré tétetik, hogy vb. **Rosenberg és Klein** aradi cég tömegéhez tartozó s egészben illetve részben még hátralékos következő követelések u. m. a csödtömeg

	frt	kr.
2100 tételszáma alatti	42	65
2101	13	55
2102	88	—
2112	5	80
2113	—	50
2114	38	07
2118	—	60
2120	25	26
2123	2	23
2127	41	60
2128	15	90
2132	8	05
2135	15	—
2136	20	—
2140	1	—
2143	25	—
2145	43	05
2149	1	—
2154	22	38
2158	22	96
2163	20	—
2165	17	84
2166	5	—
2169	2	50
2173	18	—
2175	5	45
2176	2	30
2177	19	28
összesen	522	97

kitevő könyvkivonati követelések a csödtömeg választmányának f. évi ápril hó 28-án hozott határozata folytán az alólirott tömeggondnok irodájában (Aradon, Széchenyi-utca 1 szám) folyó évi július hó 17. napján d. u. 3 órakor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak azon feltétel mellett, hogy vevő köteles a vételárat azonnal lefizetni, a minnek ellenében a fenti követelések a vevőre nyomban átszállnak, továbbá hogy vevő tartozik, az árverési jegyzőkönyv bélyegét s a vételi illetéket a vételár kifizetésekor szintén a sajátjából fedezni és végre hogy a csödtömeg e követelések fennállása és behajthatósága tekintetében semmiféle szavatosságot nem vállal.

Ezen árverésre a venni szándékozők ezennel meghivatnak.

Arad, 1896. július 7.

Dr. Bogdán Virgil
ügyvéd,
mint csödtömeggondnok.

Hirdetés.

Arad szabad királyi város központi választmánya ezennel közhírré teszi, hogy az aradvárosi választó kerületben, az országgyűlési képviselő választóknak a folyó évben kiigazított és jövő 1897-ik évben érvényes bírándó ideiglenes névjegyzéke 1896. évi július 5-től—25-ig bezárólag a városház tanács termében közszemlére kitétetik.

Az ideiglenes névjegyzék ellen az 1874 évi XXXIII t. cz. 44. és 45. szakaszaiban előírt módon írásban benyújtandó felszólalások folyó évi július 5-től—15-éig, az ezekre szintén írásban teendő észrevételek pedig f. évi július 16-tól 25-ig Arad szab. kir. város polgármesteri hivatalában fogadtatnak el.

Salacz Gyula
polgármester
központi választmányi elnök.

509/1896. g. sz.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a városi legelőkre a sertések f. évi július 7-től kibocsáthatók. A legeltetési díjak a városi pénztári hivatalnál befizetendők, mely hivatal a legeltetési díjak befizetésekor kiszolgáltatja a legeltetési jegyeket, mely jegyekkel a sertések a legelőkre bocsáthatók.

Arad szab. kir. város gazdasági székétől 1896. évi június hó 6-án.

Varjassy Lajos,
tanácsnok.

893. sgdt. ikt. sz.

Ló-árverés!

A mezőhegyesi m. kir. állami ménésből folyó évi július hó 26-án reggel 8 órától kezdve az alább felsorolt 84 darab kiselejtezt ló nyilvános árverés után készpénz fizetés mellett Mezőhegyesen a piactéren eladatni fog.

És pedig:

Anyakancza 7 drb.

5 éves kancza 1 drb.

4 éves kancza 1 drb.

3 éves kancza 11 drb.

2 éves kancza 2 drb.

1 éves kancza 3 drb.

választott kancza 1 drb.

igásló 1 drb.

nyergeslő 5 drb.

5 éves herélt 2 drb.

4 éves herélt 20 drb.

3 éves herélt 18 drb.

2 éves herélt 12 drb.

A mezőhegyesi m. kir. állami
ménésparancsnokság.

1020

479/1896. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a mezei rendőrök és éjjeli őrk részére szükséges 6 drb hosszú szűr, 6 drb szürkankó, 4 drb fekete szűr és 6 drb darócznadrág szállítása iránt f. é. július hó 13-án délelőtt 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: a) a hosszú szűrre darabonként 20 frt, b) a fehér szürkankóra darabonként 10 frt, c) a fekete szűrre darabonként 10 frt, d) a darócznadrágra darabonként 6 frt.

Bánompénzül letetendő a kikiáltási-ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban. Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1896 évi június hó 30-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay Gyula

aljegyző.

5980/896. kh.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 1892 évi márczius hó 5-én 14837 sz. a kiadott s a vasárnapi mukaszünre vonatkozó korrendelete értelmében értesitem az érdekelteket, hogy június hó 1-től augusztus hó 1-éig eső vasárnapokon az alább jelölt ipari munkák és kereskedelmi üzleteknek délelőtt 10 óráig gyakorolhatók u. m.

1. a gépiparnál sürgös és halaszthatatlan javítási munkák;
2. a kisiparnál sürgösen rendelt javítási munkák;
3. a pékiparnál az áru elkészítése és szállítása;
4. a mészáros, hentes és kolbászkészítő iparnál az elkészítés elárúsítása és szállítás.
5. bank és váltó üzlet;
6. boltok minden kereskedelmi elárúsító és szolgálat közvetítő üzletek;
7. borkereskedések;
8. cselédszerző intézetek;
9. elárúsító üzletek;
10. fehérítési iparnál;
11. fűszer, rövid áru, divat, vas és egyéb kereskedések
12. vad kereskedések,
13. baromfi kereskedések és minden más hasonló ipari és kereskedelmi üzletekben az elárúsítás és házhoz szállítás;
14. szatócs üzletek;
15. kereskedelmi és ipari irodákban a kereskedelmi és ipari alkalmazott irodabeli munkája;

A jelen hirdetményben foglaltat azzal adom értesítésére az érdekelteket, hogy mind azok ellen, kik az előírt rendelkezéseket be nem tartják, az 1891 évi XIII. t. cz. 6 §-a értelmében cog a büntető eljárás folyamatba tétetni.

Sarlot
főkapitány.

A jegyzői teendőkben jártas

nőtlen

irnok

kerestetik

a banesdi körjegyzőség

részére.

Évi fizetése **240 frt** és a mosáson kívül teljes ellátás.

Az azonnali belépés kívánatos, ez iránt kéretnek a jelentkezők alólirott jegyzőhöz fordulni.

Horváth Géza,
1016 körjegyző.

1705/1896. pm.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város polgármestere mint elsőfoku vízjogi hatóság közhírré teszi, hogy Arad sz. kir. város közönségének az iránti kérvényét, hogy a városi csatornák szenny-vizeinek a talaj által megszürt állapotban a mezőhegyesi élőviz-csatornába való bevezetésére szolgáló vízi-mű engedélyeztessék, mellékleteivel együtt 1896. évi július hó 3-tól kezdve 30 napra hivatalában közszemlére kiteszi, s hogy ezen kérvénynek a városháza tanácstermében történő tárgyalására 1896. évi augusztus hó 5-ik napjának d. o. 10 óráját kitűzte.

Az érdekeltek felhivatnak, hogy a tervezett munkálatnak engedélyezése ellen netáni észrevételeiket, a közszemlére kitével ideje alatt írásban a polgármesteri hivatalba nyujtsák be, vagy az engedélyezési tárgyaláson szóval vagy írásban terjesszék elő, mert különben a határozat további meghallgatásának nélkül fog meghozatni.

Arad, 1896. évi július hó 1-én.

Salacz,

kir. tanácsos, polgármester.